

شورای سیاست گذاری حوزه علمیّه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیّه خواهران

معاونت پژوهش

استان: کردستان شهر: سریش آباد مدرسه: حضرت زینب (سلام الله علیها)

عنوان:

بررسی غنا و موسیقی در فقه امامیه

استاد راهنما

زهره جباری

نگارنده:

لیلا نجفی صالح

سال تدوین

۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای سیاست گذاری حوزه علمیّه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیّه خواهران

معاونت پژوهش

استان: کردستان شهر: سریش آباد مدرسه: حضرت زینب (سلام الله علیها)

عنوان:

بررسی غنا و موسیقی در فقه امامیه

استاد راهنما

زهره جباری

نگارنده:

لیلا نجفی صالح

سال تدوین

۱۳۹۶

تحميديه:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْأَوَّلِ بِلاَ أَوَّلٍ كَانَ قَبْلَهُ ، وَالْآخِرِ بِلاَ آخِرٍ يَكُونُ بَعْدَهُ ، الَّذِي قَصُرَتْ عَنْ رُؤْيَيْهِ أَبْصَارُ
النَّاطِرِينَ ، وَعَجَزَتْ عَنْ نَعْتِهِ أَوْهَامُ الْوَاصِفِينَ ، إِبْتَدَعَ بِقُدْرَتِهِ الْخَلْقَ ابْتِدَاعاً ، وَاخْتَرَعَهُمْ عَلَى
مَشِيَّتِهِ اخْتِرَاعاً ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَوْ حَبَسَ عَنْ عِبَادِهِ مَعْرِفَةَ حَمْدِهِ عَلَى مَا أَبْلَاهُمْ مِنْ مِنَّهِ الْمُتَنَتِّا
بِعَهْ ، وَاسْبَغَ عَلَيْهِمْ مِنْ نِعَمِهِ الْمُتَظَاهِرَةِ ، لَتَصَرَّفُوا فِي مَنِّهِ فَلَمْ يَحْمَدُوهُ ، وَتَوَسَّعُوا فِي رِزْقِهِ فَلَمْ
يَشْكُرُوهُ ، وَلَوْ كَانُوا كَذَلِكَ لَخَرَجُوا مِنْ حُدُودِ الْإِنْسَانِيَّةِ إِلَى حَدِّ الْبَهِيمِيَّةِ ، فَكَانُوا كَمَا وَصَفَ فِي
مُحْكَمِ كِتَابِهِ « إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا » .

تقدیر و تشکر:

به مصداق "من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق" بسی شایسته است از استاد فرهیخته و فرزانه سرکار خانم زهره جباری که با کرامتی چون خورشید، سرزمین دل را روشنی بخشیدند و گلشن سرای علم و دانش را با راهنمایی های کارساز و سازنده بارور ساختند ، تقدیر و تشکر نمایم

همچنین از پدر مادر عزیز، دلسوز و مهربانم که آرامش روحی و آسایش فکری فراهم نمودند تا با حمایت های همه جانبه در محیطی مطلوب، مراتب تحصیلی و نیز پایان نامه درسی را به اتمام رسانم، سپاس گذاری می نمایم.

۳۵- سبزواری، محمدباقر، کفایه الاحکام، کتاب الشهادات، انتشارات موسسه نشر اسلامی، جامعه

مدرسین حوزه علمیه، قم، ۱۴۲۳ه، ج ۱، ص ۲۸۰ و ۲۸۱

۳۶- انصاری، شیخ مرتضی، مکاسب، انتشارات اندیشه، قم، ج ۱، ص ۲۹۶

۳۷- السید خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، انتشارات دارالعلم، قم، ۱۳۷۹، ج ۱، ص ۴۹۷، مسئله ۱۳

۳۸- کاشف الغطاء، شیخ حسن، انوار الفقاهه، کتاب التجاره، چاپ دهم، انتشارات پژوهشگاه علوم

و فرهنگ اسلامی، ایران، ۱۳۹۳، ص ۳۲۹

۳۹- لنکرانی، فاضل، جامع المسائل، چاپ اول، انتشارات امیرقلم

، قم، ۱۴۲۵ه. ق، ج ۱، ص ۲۵۸، سوال ۱۰۰۵

۴۰- مامقانی، شیخ عبدالله، مناهج المتقین، چاپ المطبعه المرتضویه، نجف اشرف، ۱۳۴۴ه

۱۹۲۶م، ص ۲۰۶

۴۱- العاملی، الحر، وسائل الشیعه، انتشارات موسسه آل البيت علیهم السلام، ج ۱۷، ص ۳۱۳، ابواب

مایکتسب به، باب ۱۰۰، حدیث ۵

۴۲- عیاشی، محمد بن مسعود، تفسیر عیاشی، انتشارات مکتبه الاسلامیه

، تهران، ۱۳۸۰، ج ۱، ص ۴۰، ذیل آیه ۳۵ سوره بقره، حدیث ۲۳

۴۳- ابن بابویه، محمد بن علی (شیخ صدوق)، انتشارات کتابچی، تهران، ۱۳۷۷، ج ۲، ص ۶۳۱

- ٤٤-المغربى، القاضى النعمان، دعائم الاسلام، چاپ دوم، انتشارات دارالأضواء للطباعة والنشر والتوزيع، ١٩٩٥، ج ٢، ص ٢٠٩، حديث ٧٦٥
- ٤٥-الفارابى، محمد بن طرخان، الموسيقى الكبير، چاپ اول، انتشارات دارالكتب والوثاق القوميه، ص ١٥
- ٤٦-العريضى، على بن جعفر، مسائل على بن جعفر ومستدرکها، انتشارات المؤتمر العالمى للامام الرضا عليه السلام، ج ١، ص ١٥٦، حديث ٢١٩
- ٤٧-علامه حلى، حسن بن يوسف، تذکره الفقهاء (چاپ قديم) انتشارات مؤسسه آل البيت (عليهم السلام) للاحياء التراث، قم، ايران، ج ٢، ص ٥٨١
- ٤٨-حلى، فخرالدين ابوطالب محمد بن حسن يوسف، ايصاح الفوائد فى شرح اشکالات القواعد، انتشارات چاپخانه علميه، قم، ١٣٨٧، ج ١، ص ٤٠٥
- ٤٩-اردبيلى، احمد بن محمد، مجمع الفائده والبرهان فى شرح ارشاد الاذهان، انتشارات جامعه مدرسين حوزه علميه قم، صفر ٩٨٥ ق، ج ٨، ص ٦١
- ٥٠-وحيد بهبهانى، محمد باقر بن اكمل، الرسائل الفقهيّه، انتشارات مؤسسه العلامة المجدد الوعيد البهبهاني، قم، ١٣٧٨، ص ١٨٣
- ٥١-طوسى، محمد بن حسن، خلاف، مبحث شهادات، انتشارات مؤسسه نشر اسلامى قم، جمادى الثانى، ١٤٠٧ هـ، ج ٦، ص ٣٠٥، مسئله ٥٤

٥٢- اسدى ،ابومنصور حسن بن يوسف ،قواعد الاحكام ،انتشارات موسسه نشر اسلامى ،جمادى

الاول ١٤١٨ق وشوال ١٤١٩ق، ج٢، ص٨

٥٣- مكى (شهيد اول) شمس الدين محمد بن محمد، الدروس الشرعيه، انتشارات موسسه

نشر اسلامى ،قم- ايران، ١٤١٢هـ.ق، ج٢، ص٢٥٩، مسئله ٣٠١٢

٥٤- حضرت محمد (صل الله عليه وآله)، مؤلف (علامه محمد باقر مجلسى)، عين الحياه ،لمعه

نهم، انتشارات يقظه، ج٣، ص١٧١٠، ص٢٢٨

٥٥- كاشانى ،حبیب الله ،ذریعه الاستغناء فى تحقیق مساله الغناء ،چاپ اول ،انتشارات جامعه

كاشان -مرکز احیاء آثار الملاحیب الله كاشانى، ١٣٧٥هـ، ص٨٠

٥٦- عاملی، شیخ سعیدزین الدین بن علی ،الروضه البهیة فى شرح المعه الدمشقیه ،چاپ

اول، انتشارات جامعه النجف الدینیة ،ایران، مصر، عراق، ١٣٨٦، ج١، ص٣٠٨

٥٧- کلینی، محمد بن یعقوب ،فروع کافی، انتشارات قدس، قم، ١٣٨٨، ج٤، ص٤٣٣

٥٨- قمی، علی بن ابراهیم ،تفسیر قمی، انتشارات دارالکتاب ،قم، ١٣٦٣، ج٢، ص١٦١

٥٩- طبرسی، ابوعلی الفضل بن الحسن، جوامع الجامع ،چاپ اول، انتشارات موسسه

النشر الاسلامی ،١٤١٨، ج٢، ص٢٩٢

٦٠- طوسی ،محمد بن حسن، التبیان فى تفسیر القرآن ،انتشارات دار احیاء التراث العربی ،بیروت -

لبنان، ج٧، ص٣١٢

- ۶۱- اشکوری، محمد بن علی، تفسیر شریف لاهیجی، انتشارات
دفتر نشر داد، تهران، ۱۳۷۳، ج ۳، ص ۱۸۴
- ۶۲- طوسی، محمد بن حسن، امالی شیخ طوسی، انتشارات اندیشه هادی، قم، ص ۷۲۰-
۷۲۱، مجلس ۴۳، حدیث ۲۱
- ۶۳- طباطبائی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، چاپ بیست و ششم، دفتر انتشارات اسلامی
، قم، زمستان ۱۳۸۷، ج ۱۵، ص ۲۴۴
- ۶۴- طبرسی، ابوعلی الفضل بن الحسن، مجمع البیان، انتشارات دارالمرتضی، بیروت، ۱۴۲۷، ج ۷-
۸، ص ۱۸۱
- ۶۵- شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، انتشارات دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۸۰، ج ۱۴، ص ۱۹۵ و ۱۹۶
- ۶۶- طباطبائی بروجردی، سید حسین، جامع احادیث شیعه، انتشارات المطبعه العلمیه، قم، ج ۲۲
- ۶۷- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، ر.ک. مفردات راغب، تفسیر نمونه، انتشارات دارالشامیه
، بیروت-لبنان، ج ۱۲، ص ۱۸۳
- ۶۸- حوئی، سعید، الاساس فی تفسیر، چاپ ششم، انتشارات دارالسلام
، القاهره، ۱۴۲۴ه، ج ۱۰، ص ۵۵۸۲
- ۶۹- بحرانی، هاشم بن سلیمان، تفسیر برهان، انتشارات موسسه البعته، قسم الدراسات الاسلامیه
، قم، ج ۵، ص ۳۸۰

٧٠- القمی، الصدوق، الخصال، چاپ نهم، انتشارات موسسه نشر اسلامی، قم، ١٤٣٤هـ.ق، ج ١، ص ٢٣

٧١- نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، انتشارات موسسه آل البيت (عليهم السلام) لاحياء

التراث، بيروت-لبنان، ١٤٠٨، ج ١٣، ص ٢١٨، ابواب ما يكتسب به، باب ٧٩، حديث (١٥١٧٤)

٧٢- جلال الدين سيوطي، عبدالرحمن بن ابي بكر، جامع احاديث، ج ٢٢، ص ٢٤٧، باب ٢١، حديث

١٠

٧٣- القزويني ابو عبدالله، محمد بن يزيد بن ماجه، سنن ابن ماجه، انتشارات دار احياء الكتب العربيه

ج ٣، ص ٢٦٥، حديث ٢٦١٣

٧٤- علي بن ابي طالب (عليه السلام)، غرر الحكم، انتشارات دار الكتاب الاسلامي

قم، ج ١، ص ٢١، حديث ٥٧١

٧٥- كليني، محمد بن يعقوب، روضه كافي، انتشارات علميه الاسلاميه، تهران

١٣٦٤، ج ٨، ص ٣٢-٢٨، حديث ٧

٧٦- مجلسي، محمد باقر، بحار الانوار، انتشارات موسسه الوفاء، اصفهان، ١٦٩٨-

١٦١٦م، ج ٨، ص ١٩٦، كتاب العدل والمعاد، باب ٢٣، حديث ١٨٢